

REVIDERET SAMLENOTAT

Forslag om ændring af Forordning (EU) 1303/2013 og Forordning (EU) 223/2014 vedrørende forøget præfinansiering fra REACT EU midler, KOM(2022) 145 og KOM (2022) 162

Nyt notat

1. Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om ændring af Forordning af (EU) 1303/2013 og Forordning (EU) 223/2014 med henblik på at præfinansieringsraten under REACT EU og den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede (FEAD) øges. For lande, der har modtaget ukrainske flygtninge svarende til mere end 1 pct. af befolkningen, foreslås præfinansieringsraten øget fra 11 til 45 pct., mens den for de øvrige medlemslande – herunder Danmark – foreslås øget fra 11 til 15 pct. Den hurtigere udbetaling skal støtte likviditeten i de medlemslande, der er mest berørt af flygtningestrømmen ud af Ukraine, og dermed frigøre nationale midler med henblik på at afholde udgifter i forbindelse med modtagelse af flygtningene uden at skulle reducere indsatsen under REACT EU-programmet.

Forslaget giver tillige mulighed for, at den øgede præfinansiering kan anvendes til at støtte ukrainske flygtninge under direktivet for midlertidigt beskyttelse uden dokumentationskrav.

Forslaget ventes at have begrænsede statsfinansielle konsekvenser, idet de samlede betalinger under REACT EU og FEAD ikke ændres.

Regeringen kan i lys af den aktuelle situation i Ukraine støtte ændringsforslaget.

2. Baggrund

Kommissionen offentliggjorde den 8. marts 2022 en meddelelse om europæisk solidaritet med flygtninge fra Ukraine. Meddelelsen indeholder en redegørelse for flygtningesituationen samt hidtidige EU-tiltag, ligesom der annonceres en række yderligere tiltag, herunder et nyt kriselinstrument under samhørighedspolitikken med titlen ”Cohesion’s Action for Refugees in Europe” (CARE). Dette forslag ventes vedtaget i begyndelsen af april.

Kommissionen har den 23. marts fremsat forslaget med yderligere krisetiltag under samhørighedspolitikken.

3. Formål og indhold

Som følge af den russiske invasion af Ukraine, der blev igangsat den 24. februar 2022, har over 4 mio. flygtninge været tvunget til at forlade landet. Modtagelsen af de ukrainske flygtninge indebærer betragtelige udgifter for de modtagende lande.

Kommissionens forslag sigter på at tilføre de medlemslande, der i perioden fra den 24. februar til den 23. marts 2022 har modtaget ukrainske flygtninge svarende til mere end 1 pct. af befolkningen, øget likviditet gennem fremrykning af udbetalingerne under REACT EU-mekanismen ved at øge raten for præfinansiering fra 11 til 45 pct. Kommissionen vurderer, at Polen, Slovakiet, Ungarn, Rumænien, Tjekkiet, Østrig, Bulgarien, Estland og Litauen hører til denne gruppe. For de øvrige medlemslande – herunder Danmark – foreslås endvidere, at præfinansieringsraten øges fra 11 til 15 pct.

Forslaget sigter på, at REACT-programmerne – i kraft af tilførslen af likviditet – i de meste berørte lande kan gennemføres som planlagt og ikke forsinkes som følge af udgifterne i forbindelse med modtagelse af ukrainske flygtninge. Der stilles med forslaget ikke krav om, at de enkelte landes programmer under REACT EU tilpasses.

Forslaget giver tillige mulighed for, at den øgede præfinansiering kan anvendes til at støtte ukrainske flygtninge under direktivet for midlertidigt beskyttelse – uden at der stilles krav til dokumentation for deres faktiske opholdsudgifter.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger endnu ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Da forordningsforslaget alene vedrører ændringer af mulighederne for anvendelse af EU-strukturfondsmidler under REACT EU, kan det kun behandles på EU-niveau. Forslaget er således i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Der forventes ingen ændringer af gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Forslaget ventes umiddelbart at have begrænsede statsfinansielle konsekvenser. Forslaget skønnes at medføre, at midler, der enten ville have været annulleret eller faldet til betaling i efterfølgende år, kan anvendes hurtigere i medlemslandene. Kommissionen oplyser, at forslaget vil fremrykke udbetalinger af midler for ca. 3,5 mia. euro. Da REACT-EU finansieres under genopretningsinstrumentet (NGEU), vil det indebære en fremskyndelse af optagelsen af fælles EU-lån, hvilket alt andet lige skønnes at kunne medføre øgede renteomkostninger på sigt.

Forslaget vurderes i øvrigt ikke at have lovgivningsmæssige, erhvervsøkonomiske eller beskyttelsesmæssige konsekvenser for Danmark.

8. Høring

Som følge af forslagens hastende karakter har det ikke været muligt at sende det i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Sagen har endnu ikke været genstand for forhandlinger i Rådet, men uformelle kontakter tyder på bred opbakning til forslaget.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er meget bevidst om de betragtelige udgifter, som en række EU-lande står overfor i forbindelse med modtagelse af ukrainske flygtninge. Modtagerlandene skal ikke stå alene med denne opgave. Fra dansk side støtter man derfor den foreslåede væsentlige forøgelse af præfinansieringsraten under REACT-EU, der vil fremskynde udbetalingen af midler til særligt de medlemslande, der relativt modtager flest flygtninge. Regeringen kan ligeledes tilslutte sig den foreslåede, mindre forøgelse af præfinansieringsraten for de øvrige medlemslande.

Regeringen kan tilslutte sig, at den øgede præfinansiering kan bruges til at støtte ukrainske flygtninge under direktivet for midlertidigt beskyttelse uden krav for dokumentation for de faktiske udgifter.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.